

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/58/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813203788
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8813203788.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1. R. D., M.. XX.XX.XXXX, Q. C. Č.. XXX/XX, F. M. A., adresa na doručovanie: P.. T. XXXX, XXX XX F. M. A., 2. J. Y., M.. XX.X.XXXX, Q. C. Č.. XXX/XX, XXX XX F. M. A., o zaplatenie sumy 3 659,28 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 3 659,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3 429,91 eur od 1.10.2012 do zaplatenia a trovy konania vo výške 219,50 eur a to všetko v mesačných splátkach vo výške 50,- eur, ktoré splátky sú splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného.

Súd žalobu čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 5.11.2012 domáhal voči žalovaným: 1. R. D., 2. L. D., 3. J. Y., zaplatenia sumy 3 659,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 11,49 % ročne zo sumy 3 429,91 eur od 1.10.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola s L. D. a žalovaným v 2. rade uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 16.11.2005, v súlade s ktorou im bol poskytnutý mimoriadny medziúver vo výške 3 319,39 eur. Dlužník L. D. a žalovaní v 2. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,49% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 17,96 eur a do nasporenia 35% cieľovej sumy sa zároveň zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 11,62 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 33,19 eur. Žalovaný v 3. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojia dlžník L. D. a žalovaný v 2. rade. Dňa 27.12.2010 zomrel dlžník L. D. a n základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. 4D/366/2010, pohľadávku voči žalobcovi bola povinná uhradiť žalovaná v 1. rade. Nakoľko dlžník L. D. zomrela, neboli splnené zmluvné podmienky. Žalovaní v 1. a 2. rade neplnili zmluvné povinnosti, boli upomínaní a upozorňovaní na riadne a včasné uhrádzane splátok. Žalovaní v 1. a 2. rade na základe upomienok v poskytnutej lehote nedoplatili dlžné splátky. Žalovaný v 3. rade na upomienky, ktoré mu boli zasielané na vedomie, nereagoval. Z dôvodu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti žalovanými v 1. a 2. rade omeškáním v splácaní, odstúpil listom zo dňa 21.2.2012 v súlade s čl. VI. a VII. od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval žalovaných v 1. a 2. rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov pred dohodnutou dobou splatnosti v 7 - dňovej lehote. Žalovanému bolo odstúpenie zaslané na vedomie listom zo dňa 21.2.2012. Žalovaný v 3. rade si svoju povinnosť vyplývajúcu z ručenia taktiež nesplnil. Zostatok pohľadávky ku dňu 30.9.2012 je vo výške 3 659,25 eur

(dlžná suma), 11,49 % p.a. úrok z omeškania zo sumy istiny 3 429,91 eur od 1.10.2012 do zaplataenia. Pôvodné konanie bolo vedené pod sp. zn. 3C/248/2012.

Následne súd zistil, že žalovaný v 2. rade L. D. zomrel dňa X.X.XXXX a dedičské konanie po ňom bolo vedené pod sp. zn. 5D/78/2012. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade zomrel ešte pred podaním žaloby, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, vznikol taký nedostatok podmienky konania, ktorý nebolo možné odstrániť a preto súd dňa 12.2.2013 uznesením č.k. 3C/248/2012-47 konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil a žalobu voči ostatným účastníkom konania vylúčil na samostatné konanie.

Konanie bolo ďalej vedené pod sp. zn. 3C/58/2013.

Žalovaná v 1. rade so žalobou súhlasila, požiadala o možnosť úhrady dlhu v splátkach.

Žalovaný v 2. rade so žalobou súhlasil, požiadal o možnosť úhrady dlhu splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, odstúpením od zmluvy zo dňa XX.X.XXXX, oznámením o odstúpení od zmluvy, Všeobecnými podmienkami žalobcu pre poskytovanie úveru, dedičským spisom sp. zn. 4D/366/2010 a č. 5D/78/2012, spisom sp. zn. 3C/248/2012, prípisom žalobcu zo dňa 16.8.2011, výsluchom žalovaných a zistil tento skutkový stav veci:

Žalobca ako veriteľ a L. D. a pôvodne žalovaný v 2. rade L. D. ako stavebný sporiteľia - dlžníci a žalovaný J. Y. ako ručiteľ uzavreli dňa 10.11.2005 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „úverová zmluva“). V zmysle čl. I zmluvy na preklenutie obdobia do pridelenia cieľovej sumy poskytne žalobca ako veriteľ dlžníkovi mimoriadny medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Podľa bodu 1. predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške 100 000,-Sk, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške 65 000,-Sk. V bode 2. bol definovaný účel mimoriadneho medziúveru ako aj stavebného úveru s tým, že dlžník je dohodnutým účelom viazaný.

Podľa čl. II. zmluvy - časť mimoriadny medziúver základom pre poskytnutie mimoriadneho medziúveru je uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení a uhradenie poplatku za uzatvorenie zmluvy, mimoriadny medziúver sa poskytuje do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Dlžník bol povinný v súlade so zmluvou, zmluvou o stavebnom sporení a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení poukazovať pravidelné mesačné vklady na účet zmluvy o stavebnom sporení vo výške 350,-Sk. Dlžník sa zároveň zaviazal splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku, výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,49% p.a. ku dňu uzatvorenia zmluvy. Za spracovanie medziúveru vyrubil veriteľ dlžníkovi poplatok 3.000,-Sk. Za vedenie účtu mimoriadneho medziúveru bude veriteľ vyrubovať dlžníkovi poplatok ročne podľa Sadzobníka poplatkov. V zmysle bodu 1. čl. II. do nasporenia 35% cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 350,-Sk. Podľa bodu 2. do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 541,-Sk.

V zmysle čl. II. zmluvy - stavebný úver, dlžník sa zaviazal uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,70 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1 000,-Sk.

Podľa čl. III. zmluvy Zabezpečenie bod 1. písomným prehlásením preberá ručiteľ v prípade, že úver zabezpečený aj záväzkom ručiteľa, voči veriteľovi povinnosť vyplývajúcu z ručenia.

Podľa čl. V. zmluvy, Práva a povinnosti zmluvných strán, zmluvné strany sa zaviazali plniť všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a zo Všeobecných podmienok. Dlžník sa najmä zaviazal všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne. Veriteľ sa zaviazal pri splnení zákonných predpokladov a Všeobecných podmienok poskytnúť dlžníkovi stavebný úver.

V zmysle čl. VI. zmluvy Omeškanie splácania, ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p.a. úrok pri stavebnom úvere a 5% p.a. úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa čl. VII. bod 1. zmluvy Odstúpenie od zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Podľa bodu 2. písm. i) čl. VII. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

V zmysle bodu 4 písm. a) čl. VII. zmluvy, pre mimoriadny úver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v bode XIX. Všeobecných podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s dvomi pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako dva mesiace.

Podľa bodu 5. čl. VII. zmluvy, odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva.

Podľa bodu 7. čl. VII. zmluvy, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odšťahovaný, alebo neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

V zmysle bodu 8. čl. VII. zmluvy, po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p.a. úrok z omeškania a pri medziúvere 5% p. a. úrok nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení (čl. VIII bod 1 zmluvy).

V zmysle bodu 4. článku VIII zmluvy, dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len „Všeobecné podmienky“), úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou

úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

V zmysle čl. XIX. bod 2. písm. a), d) a i) Všeobecných podmienok - Porušenie zmluvných podmienok a okamžitá splatnosť, ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak stavebný sporiteľ, spoludlžník alebo ručiteľ prestane splácať stavebný úver a ak stavebný sporiteľ nespĺňa dohodnuté všeobecné podmienky alebo nedodrží dohodnuté záväzky zmluvy o úvere je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľne v lehote, ktorá ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru, vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť. Stavebná sporiteľňa má v týchto prípadoch právo účtovať si aj úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zostatku dlhu a zameškaných splátok, dohodnutý v úverovej zmluve. (čl. XIX. bod 3 písm. b), c) Všeobecných podmienok).

Podľa čl. XXIII. bod 1. a 2. Všeobecných podmienok, stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov platným v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo ceny dohodnuté v zmluve. Ak nie je dohodnuté inak, ceny sú splatné ku dňu uvedenému Sadzobníku a pokiaľ taký údaj neobsahuje, tak sú splatné v deň, keď je spoplatňovaný úkon stavebnou sporiteľňou vykonaný.

V zmysle čl. XXIII. bod 4. a 5. Všeobecných podmienok, stavebná sporiteľňa účtuje poplatok za vedenie účtu stavebného sporenia vo výške stanovenej sadzobníkom poplatkov na účtoch stavebných sporiteľov vždy na začiatku kalendárneho roka a vždy pri vzniku nového účtu, pričom je za týmto účelom oprávnená použiť peňažné prostriedky na účte stavebného sporiteľa. Stavebná sporiteľňa je oprávnená jednostranne meniť výšku cien v Sadzobníku.

Listom označeným ako odstúpenie od zmluvy zo dňa 21.2.2012 adresovaným R. D. a L. D., žalobca týmto oznámil, že napriek upozorneniam, riadne a včas neuhradili splátky a zostávajú v omeškaní na účte stavebného sporenia s viac ako dvoma vkladmi po dobu dlhšiu ako dva mesiace a na účte mimoriadneho medziúveru s viac ako dvoma splátkami, v dôsledku čoho veriteľ odstupuje od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 16.11.2005 a zároveň požiadal o okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v lehote 7 dní od doručenia listu. Dlžná suma ku dňu 21.2.2012 predstavovala sumu 3 425,28 eur. Žalobca zároveň žalovaných upozornil, že ak dlh v stanovenej lehote neuhradia, pristúpi k vymáhaniu pohľadávky v zmysle platnej právnej úpravy.

Žalovanému J. Y. žalobca listom zo dňa 21.2.2012 oznámil, že odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 16.11.2005 a zaslal mu na vedomie rovnopis listu adresovaného dlžníkom s tým, že ho upozorňuje, že ak dlžník v stanovenej lehote dlh neuhradí, uplatní si svoj nárok aj voči nemu ako ručiteľovi, ak ju nesplatí v primeranej lehote po uplynutí doby poskytnutej dlžníkovi na plnenie.

Písomným prípisom zo dňa 16.8.2011 žalobca R. D. oznámil, že na ňu došlo k prechodu práv a povinností v súvislosti s medziúverom a stavebným úverom a to na základe osvedčenia o dedičstve 4D/366/2010 a oznámil jej, že v prospech účtu stavebného sporenia je povinná poukazovať mesačne sumu 11,62 eur a v prospech účtu medziúveru sumu 17,96 eur.

Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že voči žalobe nemá námietky, je ochotná dlh žalobcovi splatiť, ale momentálne nemá z čoho. Zmluvu o úvere uzatvorili jej nebohí rodičia a ona pohľadávku zdedila. Vzhľadom na svoju situáciu je schopná dlh splácať mesačne sumou 50,- eur.

Žalovaný v 2. rade vo svojej výpovedi uviedol, že ako ručiteľ zmluvu podpísal pre rodičov žalovanej v 1. rade. Žije len z invalidného dôchodku vo výške 286,- eur a nemá žiaden iný príjem. Dlžnú sumu nemá z čoho splatiť.

Z dedičského spisu sp. zn. 4D/366/2010 súd zistil, že v rámci dedičského konania po nebohej L. D., nar. XX.X.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, pohľadávku Prvej stavebnej sporiteľne a.s. zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX a č. XXXXXXXX X XX, vo výške 3 762,28 eur je povinná uhradiť R. B., rod. D..

Podľa § 460 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník“), dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 175zca ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), notár poverený súdom vydá so súhlasom účastníkov osvedčenie o dedičstve, ak dedičia sa vyporiadali medzi sebou dohodou.

Podľa § 175zca ods. 4 O.s.p., účastník môže do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve podľa § 175l až 175z. Ak žiadosť nie je včas podaná, osvedčenie o dedičstve nadobudne účinky právoplatného uznesenia o dedičstve.

Súd mal za preukázané, že predmetom konania je záväzok poručiťky L. D. zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzatvorenej so žalobcom. Poručiťka zomrela dňa XX.XX.XXXX a medzi dedičmi bola uzatvorená dohoda o vyporiadaní dedičstva v rámci ktorej pohľadávka Prvej stavebnej sporiteľne a.s. zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX a č. XXXXXXXX X XX, vo výške 3 762,28 eur bola prikázaná R. B., rod. D., ktorá v tomto konaní je žalovanou v 1.rade. Žalovaná v 1. rade na pojednávaní uznala čo do dôvodu aj výšky pohľadávku žalobcu.

Ak dôjde v osobe niektorého účastníka konania k právnemu nástupníctvu, právny nástupca vstupuje do práv a záväzkov doterajšieho účastníka. Súd konštatoval, že došlo k zmene, tak ako je to vyššie uvedené, o ktorej nerozhodoval a súd ďalej preto konal so žalovanou v 1. rade.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 303 Obchodného zákonníka, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nespĺnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nespĺnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nespĺní, najmä pri vyhlásení konkurzu (§ 306 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od ustanovení zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, 13d) sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu (§ 52 až 60 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských

zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútneho obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou a potom normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a pôvodnými veriteľmi L. D. a L. D. ako dlžníkmi - spoludlžníkmi bola uzatvorená úverová zmluva, v zmysle ktorej im žalobca poskytol úver vo výške 3 319,39 eur, ktorý sa pôvodní dlžníci zaviazali splácať v dohodnutých mesačných splátkach ako aj skutočnosť, že žalovaný v 2. rade ako ručiteľ prevzal na seba ručiteľský záväzok.

Ďalej mal súd za preukázané, že pôvodní dlžníci po poskytnutí úveru tento nesplácali riadne a včas. Na túto skutočnosť boli žalobcom upozorňovaní. L. D. a L. D., ako pôvodní spoludlžníci zomreli ešte pred podaním žalobného návrhu. Konanie voči L. D. bolo zastavené a v zmysle vyššie uvedeného právnym nástupcom L. D. sa stala R. D..

Súd mal ďalej za preukázané, že nakoľko úver nebol splácaný riadne a včas, žalobca v súlade so zmluvou a všeobecnými podmienkami dňa 21.2.2012 od zmluvy odstúpil. Dlžná suma ku dňu odstúpenia od zmluvy predstavovala 3 425,28 eur a ku dňu 30.9.2012 nesplatená istina sumu 3 659,25 eur.

Čo sa týka sumy nesplatennej istiny, súd túto považoval za dôvodnú, preto žalobe v časti predstavujúcej nezaplatenú sumu úveru v sume 3 659,25 eur v celom rozsahu vyhovel.

Žalobca si ďalej uplatnil nárok na úrok z omeškania zo sumy 3 429,91 eur od 1.10.2012 do zaplatenia a to vo výške 11,49 % ročne.

Keďže v danom prípade ide nepochybne o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje korektív pre použitie ustanovení Obchodného zákonníka, a to aj napriek charakteru úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Pokiaľ si teda zmluvné strany dojednali úrok z omeškania, ktorý je síce v súlade s úpravou § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale presahuje úrok z omeškania prípustný podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, má súd za to, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ zákonodarca s účinnosťou od 15.1.2009 novelizoval ustanovenie §

369 ods. 1 Obchodného zákonníka tak, že v prípade záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľských zmlúv možno úroky z omeškania dohodnúť najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, reagoval tak na úpravu ochrany spotrebiteľa vyplývajúcu z predpisov Európskej únie, aproximovanú do slovenského právneho poriadku už skôr, v rámci ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku a zákonom o spotrebiteľskom úvere, aby odstránil prípadné pochybnosti. Vychádzajúc z právnej úpravy ochrany spotrebiteľa platnej v čase účinnosti zmluvy, na základe § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje aj na zmluvy majúce charakter absolútnych obchodov, aj do 15.1.2009 je potrebné na spotrebiteľskú zmluvu aplikovať ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže táto úprava je pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia.

V zmysle ust. § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania ku dňu 1.10.2012, t.j. ku dňu od ktorého žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania, predstavovala výšku 8,75 %.

Vzhľadom na vyššie uvedené má potom súd dospieť k záveru, že nárok žalobcu v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania na výšku 8,75 % ročne nie je dôvodný a preto mu priznal nárok zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 3 429,91 eur od 1.10.2012 vo výške 8,75 % ročne, t.j. v zákonnej výške a čo do zvyšku žalobu zamietol.

Takto súd zaviazal žalovanú v 1. ako dlžníka z predmetnej úverovej zmluvy a žalovaného v 2. rade ako ručiteľa na zaplatenie sumy 3 659,25 eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3 429,91 eur od 1.10.2012 do zaplatenia s tým, že ak dlh splní jeden zo žalovaných, povinnosť druhého zanikne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca mal vo veci neúspech v pomerne nepatrnej časti a to iba v časti výšky uplatneného nároku na úrok z omeškania od 1.10.2012, keď mu súd priznal nárok iba na zákonný úrok z omeškania, preto žalobcovi vznikol nárok na plnú náhradu trov konania pozostávajúci zo zaplateného súdneho poplatku v sume 219,50 eur, ktorý žalobca zaplatil v konaní vedenom pod sp. zn. 3C/248/2012. Súd preto žalovaných zaviazal na náhradu trov konania v celkovej výške 219,50 eur, tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaných povolil súd v súlade s ust. § 160 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať

aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, zaplatiť im sumu, na zaplataenie ktorej boli zaviazaní, v mesačných splátkach za podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.